

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev, Nicolae Gordilă,
Vladimir Timofti,

cu participarea:

interpretului – Rusnac Larisa,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Bogdan Elena, împotriva deciziei
Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2013 în cauza penală în
privința lui

Diacenco Igor Constantin,

*născut la 17 martie 1970, originar și domiciliat în or.
Soroca str. Turghenev, nr. 16, (cu viza de reședință)
în or. Soroca, str. Prieteniei, nr.3.*

***Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:***

- 1. de la 11 iunie 2012 - până la 27 septembrie 2012
(instanța de fond);*
- 2. de la 30 octombrie 2012 - până la 27 martie 2013
(instanța de apel);*
- 3. de la 11 iunie 2013 - până la 21 ianuarie 2014
(instanța de recurs ordinar).*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Nicolae Suvac, care a solicitat admiterea recursului în sensul
declarat.

Avocata Razdorojnaia Tatiana în numele inculpatului și inculpatul
Diacenco Igor s-au pronunțat pentru respingerea recursului ordinar declarat
de acuzatorul de stat.

Partea vătămată Dutca Maria, fiind citată legal pe adresa nominalizată în
actele cauzei, în ședința instanței de recurs nu s-a prezentat.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 27 septembrie 2012, a fost încetat
procesul penal în privința lui Diacenco Igor în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod
penal, din motivul împăcării părților.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Diacenco Igor

la 07 aprilie 2012, aproximativ la ora 10⁰⁰, venind la solicitarea lui Dutca Maria în curtea blocului din or. Soroca, str. Calea Bălțului, nr. 100, unde ultima domiciliază, pentru a efectua careva lucrări, urmărind scopul de a sustrage bunurile altei persoane, împreună cu Mașerovschii Alexandr, care a fost dus în eroare de către inculpat că caloriferele au fost promise de partea vătămată pentru munca efectuată, au sustras trei calorifere din fontă la prețul total de 960 lei. Ulterior, deplasându-se spre punctul de colectare a metalului uzat, a fost ajuns din urmă de ginerele părții vătămate Sarabun Roman, care i-a spus să întoarcă caloriferele la locul de unde le-a luat, la ce inculpatul și-a continuat intențiile criminale deplasându-se în continuare spre punctul de colectare a fierului uzat, unde a înstrăinat caloriferele unei persoane necunoscute.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Diacenco Igor să fie condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, cu aplicarea art. 72 alin. (4) și art. 82 Cod penal, la 4 ani și 5 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Acțiunea civilă să fie admisă integral.

În argumentarea soluției solicitate, procurorul a invocat că instanța de fond incorect a apreciat probele administrate, deoarece partea acuzării a prezentat suficiente probe care, în opinia lui, confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de jaf, acestea nefiind apreciate de instanță la justa lor valoare, deoarece inculpatul Diacenco Igor a început acțiunile sale pe ascuns, însă ulterior au trecut în formă deschisă, în momentul când soții Sarabun Roman și Stela l-au depistat pe inculpat și i-au solicitat restituirea bunurilor sustrate, l-a cerințele cărora inculpatul și-a continuat acțiunile criminale, realizându-și intenția de a obține profit de pe urma realizării caloriferelor, acțiunile cărora transformându-se în jaf.

Acest fapt a fost menționat și în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 23 din 28 iunie 2004 "Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor", unde în pct. 4 , este specificat că "acțiunile inițiate ca furt, însă care n-au fost duse pînă la capăt, din cauza că au fost descoperite de către victimă sau alte persoane, dar neținându-se cont de aceasta au fost prelungite de către infractor cu scopul însușirii bunurilor se încadrează în infracțiunea de jaf".

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2013, a fost respins apelul acuzatorului de stat ca nefondat, cu menținerea sentinței.

5. În motivarea soluției Colegiul a menționat, că instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, și corect a reîncadrat acțiunile inculpatului Diacenco Igor din prevederile art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal în cele ale art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pronunțând o sentință legală, întemeiată și motivată.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că potrivit pct. 3 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28.06.2004 „*Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor*”, sustragerea se consideră săvârșită pe ascuns și se califică drept furt, dacă a fost săvârșită în absența proprietarului, a posesorului sau a oricăror altor persoane sau și în prezența altor persoane, care observă actul luării bunurilor, dar care nu conștientizează caracterul infracțional al celor comise (din cauza necunoașterii de către ele a faptului cui aparțin aceste bunuri sau din cauza creării de către făptuitor a iluziei caracterului legitim al luării bunurilor, sau din cauza vârstei minore, a ebrietății, a somnului, a unei boli psihice ori a unei alte stări specifice în care se află aceste persoane).

Pentru calificarea faptei ca furt este necesar să fie stabilită convingerea făptuitorului că cele comise rămân neobservate sau neînțelese de către alte persoane, ori că aceste persoane nu-i vor zădărnici săvârșirea sustragerii.

Prin declarațiile verbale făcute de martorii oculari a evenimentului produs, sa dovedit faptul însușirii de către Diacenco Ig. a bunurilor ce-i aparțin lui Dutca M., acesta acționând cu o intenție directă spre sustragerea lor, or la data respectivă, el nu dispunea de acordul părții vătămate de înstrăinare a caloriferilor în scopul achitării ulterioare a lucrărilor efectuate, pe care de altfel așa și nu le-a realizat. Acționând cu scopul sustragerii bunurilor ce aparțin altei persoane, inculpatul a creat o impresie vualată referitor la legalitatea acțiunilor sale, ducându-l în eroare pe Mașerovschi A. și Coliban N., deși adevărata sa intenție a fost îndreptată spre scoaterea din posesia victimei a bunurilor materiale, cu realizarea lor ulterioară și trecerea în posesia sa a venitului dobândit.

Respectiv acțiunile criminale a inculpatului din momentul apariției intenției de sustragere a caloriferilor și pînă la momentul în care el a dispus de posibilitatea reală de a se folosi de aceste bunuri, s-au desfășurat ca o

sustragere pe ascuns, or nici Mașerovschi A. și nici Coliban N. nu au cunoscut intenția reală a inculpatului și realitatea acțiunilor săvârșite de el.

La fel, Colegiul a considerat corectă soluția instanței de fond referitor la încetarea procesului penal pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

6. Împotriva hotărârii nominalizate a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocând temeiul de drept prevăzut de art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, solicită, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat faptul că instanța de apel a dat o apreciere eronată probelor administrate, și anume declarațiilor inculpatului Diacenco Ig., părții vătămate Dutca M., martorilor Sarabun R., Sarabun S., Coliban N., Fotescu L., nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, bazându-se pe faptul că inculpatul a fost depistat cu calorifele sustrase la o distanță de 300 metri depărtare de locul comiterii sustragerii, iar faptul că acesta părăsise ograda de unde a sustras bunurile, i-a creat posibilitatea reală de a se folosi și a dispune de ele după propria dorință. Astfel, instanța neîntemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile lui Diacenco Ig. întrunesc elementele infracțiunii de furt și nu de jaf.

7. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Conform prevederilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Totodată, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Analizând decizia atacată, prin prisma criticilor formulate de acuzatorul de stat, Colegiul penal lărgit a constatat, că potrivit ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriu acțiunile inculpatului Diacenco Igor au fost încadrate în baza art. 187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal – jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de către două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Potrivit prevederilor art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele fetei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Instanța de fond a reîncadrat acțiunile lui Diacenco Igor din art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal în cele ale art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Acuzatorul de stat în recursul său a invocat netemeinicia, în ce privește încadrarea acțiunilor inculpatului Diacenco Igor conform art. 186 alin. (2) lit.d) Cod penal.

După cum s-a enunțat mai sus, prin sentința instanței de fond procesul penal în privința lui Diacenco Ig. în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost încetat, pe motivul împăcării părților.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2013, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de procuror.

Atît instanța de fond, cît și cea de apel în hotărârile de încetare a procesului penal au constatat fapta săvârșită de către Diacenco Igor, precum că el la 07 aprilie 2012, aproximativ la ora 10⁰⁰, venind la solicitarea lui Dutca Maria în curtea blocului din or. Soroca, str. Calea Bălțului, nr. 100, unde ultima domiciliază, pentru a efectua careva lucrări, urmărind scopul de a sustrage

bunurile altei persoane, împreună cu Mașerovschii A., care a fost dus în eroare de către inculpat că caloriferele au fost promise de partea vătămată pentru munca efectuată, au sustras trei calorifere din fontă la prețul total de 960 lei. Ulterior, deplasându-se spre punctul de colectare a metalului uzat, a fost ajuns din urmă de ginerele părții vătămate Sarabun R., care i-a spus să întoarcă caloriferele la locul de unde le-a luat, la ce inculpatul „și-a continuat intențiile criminale deplasându-se în continuare spre punctul de colectare a fierului uzat, unde a înstrăinat caloriferele unei persoane necunoscute”.

Astfel, că din conținutul faptei constatate nu rezultă că bunurile părții vătămate au fost trecute pe ascuns în posesia inculpatului, iar ulterior realizate. Acesta, inculpatul fiind în posesia bunurilor sustrate a fost depistat de către Sarabun R., care în mod clar i-a spus să le restituie, însă Diacenco Ig. știind cu certitudine că a fost depistat, le-a însușit.

În ceea ce privește aspectul de ilegalitate invocat de procuror, privind greșita încadrare a acțiunilor inculpatului, Colegiul lărgit constată, că latura obiectivă a infracțiunii de furt se exprimă prin sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane și include:

- fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de luare ilegală și gratuită;
- urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv al cărui mărime se cuprinde între limitele de 25 - 2500 unități convenționale;
- legătură de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile;
- modul ascuns.

Prin sustragere se înțelege luarea ilegală și gratuită a bunurilor mobile din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop de cupiditate.

Deosebirea esențială a furtului de jaf, se exprimă prin faptul sustragerii pe ascuns a bunurilor proprietarului (adică metoda comiterii faptului infracțional), iar în cazul jafului – modul deschis de comitere a sustragerii.

În contextul celor expuse, Colegiul menționează că, și în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 23 din 28 iunie 2004 *“Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”*, unde în pct. 4, este specificat că *“acțiunile inițiate ca furt, însă care n-au fost duse pînă la capăt, din cauza că au fost descoperite de către victimă sau alte persoane, dar neținîndu-se cont de aceasta au fost prelungite de către infractor cu scopul însușirii bunurilor se încadrează în infracțiunea de jaf”*.

Instanța de recurs conchide că, caracteristic jafului este faptul că făptuitorul acționează în mod manifest pentru cei din jur, care îi văd fapta, observă cele săvârșite de făptuitor, percep semnificația juridică a faptei lui, fără a face parte din rîndul persoanelor de încredere care nu-i pot crea piedici în realizarea sustragerii.

Totodată, instanța menționează, că în literatura juridică de specialitate este explicat că dacă, în pofida faptului că a fost surprins în procesul sustragerii neconsumate, făptuitorul ignoră această împrejurare și continuă realizarea sustragerii, sustragerea începută ca furt se transformă în jaf.

Dacă persoanele care insuflau încredere făptuitorului că nu-l vor împiedica să comită sustragerea au întreprins totuși măsuri întru a împiedica sustragerea, cele comise nu pot fi considerate ca furt, dar trebuie calificate ca jaf.

În asemenea condiții, Colegiul lărgit atestă faptul că atât instanța de fond, cât și cea de apel prapit a reținut în acțiunile inculpatului Diacenco Igor, elementele constitutive ale infracțiunii de furt, deoarece ultimul a început acțiunile sale pe ascuns, dar ulterior au trecut în formă deschisă, continuându-și acțiunile sale ilegale și realizându-și scopul.

Prin urmare, Colegiul constată că instanța de apel urma să cerceteze minuțios cauza și să se expună detaliat asupra fiecărui argument invocat în apel de către procuror, printre care corectitudinea încadrării faptei săvârșite de către Diacenco Igor.

Astfel, instanța consideră că instanța de apel în speța dată nu a analizat la modul cuvenit acțiunile inculpatului nemijlocit în momentul în care a fost surprins de către alte persoane, motivul și scopul acestei acțiuni.

Deci, Colegiul lărgit constată, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie urmează a fi apreciate de instanța de apel în cumul cu alte probe la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții juste și corecte.

Din conținutul recursului declarat se semnalează că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, adică se invocă temeiul de drept stipulat la art.427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală.

Astfel, se constată că în cauză, s-a comis de către instanța de apel, o eroare de drept, care este temei de recurs și deoarece nu poate fi corectată de instanța de recurs, în baza art. 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, decizia urmează a fi casată și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să ia în considerație cele expuse în prezenta decizie, să înlăture încălcările de lege menționate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate de acuzatorul de stat, să aprecieze toate probele în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, să de-a o încadrare juridică corectă a faptei comise de inculpat, ținând cont de prevederile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28 iunie 2004 “Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor”, astfel instanța de apel, respectînd normele procesual-penale nominalizate, va adopta o hotărîre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Bogdan Elena, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2013 în cauza penală în privința lui *Diacenco Igor Constantin* și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia pronunțată în ședință publică la 04 februarie 2014, ora 09⁵⁰.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti